

GEMİADAMLARININ ULUSAL KİMLİK KARTLARINA İLİŞKİN 108 SAYILI SÖZLEŞME

ILO Kabul Tarihi: 29 Nisan 1958

Kanun Tarih ve Sayısı: 15.7.2003 / 4939

Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu'nun daveti üzerine, 29 Nisan 1958 tarihinde Cenevre'de yaptığı Kırkıbirinci oturumunda;

Oturum gündeminin yedinci maddesinde yer alan, ulusal gemi adamı kimliklerinin karşılıklı olarak veya uluslararası tanınma hususu ile ilgili bazı önerilerin kabulüne karar vererek;

Bu önerilerin bir uluslararası sözleşme şeklini alması gerektiğine hükmederek,

Gemiadamı Kimlik Belgesi Sözleşmesi, 1958 olarak adlandırılacak olan aşağıdaki sözleşmeyi 1958 yılı Mayıs ayının işbu onüçüncü gününde kabul etmiştir.

MADDE 1

- Bu Sözleşme, bu Sözleşmenin geçerli olduğu ülkeye kayıtlı ve genellikle ticarî deniz seferi ile iştigal eden savaş gemileri dışındaki gemilerde hangi sıfatla olursa olsun çalışan gemi adamlarına uygulanır.
- Hangi Kategorilerdeki kişilerin bu sözleşme kapsamına girdiği hususunda kuşkuya düşülmesi halinde kimlerin gemi adamı sayılacağını, gemi sahipleri ve gemi adamları örgütlerine danışarak, her ülkenin yetkili makamı belirler.

MADDE 2

- Bu sözleşmenin yürürlükte olduğu her üye devlet uyruğu olan her gemi adamının talebi üzerine, bu sözleşmenin 4. Maddesi hükümlerine uyan gemiadamı kimlik belgesini düzenleyip verir. Üye devlet; uyruğu olan, ancak bir gemi adamı kimlik belgesinin verilmesinin pratik olarak mümkün olmadığı bazı kategorilerdeki gemiadamlarına hamilinin gemi adamı olduğu belirten bir pasaport verebilir. Bu sözleşmenin amaçları doğrultusunda böyle bir pasaport bir gemiadamı belgesi ile aynı etkiye sahiptir.
- Bu sözleşmenin yürürlükte olduğu üye devlet, kendisine kayıtlı bir gemide çalışan ya da ülkesindeki iş ve işçi bulma kurumuna kayıtlı her hangi bir gemiadamına başvurusu halinde gemiadamı kimlik belgesi verebilir.

MADDE 3

Gemiadamı belgesi her zaman belge sahibi gemi adamının mülkiyetinde olur.

MADDE 4

- Gemi adamı belgesinin tasarımı sade olur, dayanıklı malzemedan yapılır ve üzerinde yapılan değişiklikler kolayca anlaşılacak şekilde düzenlenir.

- Gemiadamı kimlik belgesi, belgeyi düzenleyen makamın adı ve ünvanı, verildiği yer ve tarihi ve belgenin bu sözleşme kapsamında düzenlenmiş olduğunu belirten bir ibareyi ihtiva eder.
- Gemiadamı belgesi, belge hamili ile ilgili olarak şu bilgileri içerir:
 - a. tam ismi (adı ve varsa soyadı)
 - b. doğum yeri ve tarihi
 - c. uyruğu
 - d. fizikî özellikleri
- (1) Yürürlüğe giriş tarihi : 19 Şubat 1961
- e. fotoğrafı ve
- f. imzası ya da imza atamıyorsa başparmağının izi
- Üye Devlet yabancı bir gemiadamı için gemiadamı kimlik belgesi düzenlemişse gemiadamının uyruğunun belirtilmesi gerekli değildir, böyle bir ibare belgeye işlenmiş olsa bile bu söz konusu gemi adamının uyruğu hakkında kati bilgi sayılmaz.
- Gemiadamı kimlik belgesinin geçerli olduğu süre belgede açıkça belirtilir.
- Yukarıdaki maddelerin hükümlerine bağlı olarak gemiadamı kimlik belgesinin biçimi ve içeriği gemi sahipleri ve gemiadamları örgütlerine danışılarak üye devlet tarafından belirlenir.
- Ulusal yasa veya yönetmelikler gemiadamı kimlik belgelerinin yukarıda belirtilenlerden daha fazla bilgi içermesini zorunlu tutabilir.

MADDE 5

- Bu sözleşmenin yürürlükte olduğu ülkenin yetkili makamlarınca düzenlenmiş geçerli bir gemiadamı kimlik belgesine sahip olan her gemiadamının belgeyi veren ülkeye tekrar girişine izin verilir.
- Gemiadamının söz konusu gemi adamı kimlik belgesinde belirtilen geçerlilik süresinin dolmasından sonraki bir yıl içerisinde belgeyi düzenleyen ülkeye tekrar giriş hakkı vardır.

MADDE 6

- Her üye, geminin limanda olduğu sırada kısa süreli kıyı izni için ülkeye giriş izni talep edildiği takdirde geçerli bir gemiadamı kimlik belgesi olan her gemiadamının bu sözleşmenin geçerli olduğu topraklarına girişi için izin verir.
- Gemiadamı kimlik belgesinde kayıt düşölmek için yeterli boşluklar bulunuyorsa her üye, geçerli bir gemiadamı kimlik belgesi taşıyan her gemiadamının bu sözleşmenin geçerli olduğu topraklarına;

- a. gemisine gitmek veya başka bir gemiye aktarılmak için,
 - b. çalıştığı gemiye ulaşmak için veya ülkesine dönüş için transit geçiş maksadıyla, veya
 - c. ilgili üyenin onaylayacağı herhangi bir başka amaçla girişine izin verir.
- Önceki fıkrada sayılan nedenlerden biriyle topraklarına girişe izin vermeden önce bütün üyeler, denizci, armatör veya ilgili görevli yahut ilgili konsolos tarafından denizcinin niyeti hakkında ve niyetini gerçekleştirebileceği gerekçesiyle yazılmış yazılı bir kanıt da dahil olmak üzere tatminkâr bir delili isteyebilir. Üye, denizcinin bulunma süresini bulunmanın amacı bakımından makûl olarak değerlendirilebilecek bir süreyle sınırlayabilir.
 - Bu maddede belirtilenlerin hiçbiri bir üyenin herhangi bir kişinin topraklarına girişini veya topraklarında bulunmasını engelleme hakkını kısıtlayacak şekilde yorumlanamaz.

MADDE 7

Bu Sözleşmenin kesin onama belgeleri Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilir ve onun tarafından tescil edilir.

MADDE 8

- Bu Sözleşme, sadece onama belgesi Genel Müdür tarafından tescil edilen Uluslararası Çalışma Örgütü üyesi ülkeler için bağlayıcıdır.
- Bu Sözleşme, iki üyenin onay belgesi Genel Müdür tarafından tescil edildiği tarihten on iki ay sonra yürürlüğe girer.
- Bu Sözleşme, daha sonra, onu onaylayan her üye için, onay belgesinin tescil edildiği tarihten on iki ay sonra yürürlüğe girer.

MADDE 9

- Bu Sözleşmeyi onayan her üye, onu ilk yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on yıllık bir süre sonunda Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne göndereceği ve Genel Müdürün tescil edeceği bir belge ile feshedebilecektir. Fesih, tescil tarihinden ancak bir yıl sonra hüküm ifade edecektir.
- Bu Sözleşmeyi onamış olup da, onu bundan önceki fıkrada sözü edilen 10 yıllık sürenin bitiminden itibaren bir yıl zarfında bu maddede öngörüldüğü şekilde feshetmeyen her üye, yeniden on yıllık bir müddet için bağlanmış olur ve bundan sonra bu Sözleşmeyi, her on yıllık süre bitiminde, bu maddede öngörülen şartlar içinde feshedebilir.

MADDE 10

- Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Örgüt üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onama ve fesihlerin kaydedildiğini Uluslararası Çalışma Örgütünün bütün üyelerine duyurur.

- Genel Müdür, kendisine gönderilen Sözleşmenin ikinci onama belgesinin kaydedildiğini örgüt üyelerine duyururken bu sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında örgüt üyelerinin dikkatini çeker.

MADDE 11

Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, yukarıdaki maddeler gereğince kaydetmiş olduğu bütün onama ve fesihlere ilişkin tam bilgileri, Birleşmiş Milletler Antlaşmasının 102 nci maddesi uyarınca tescil edilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ulaştırır.

MADDE 12

Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu, gerekli gördüğü zaman bu Sözleşmenin, uygulanması hakkındaki bir raporu Genel Konferansa sunar ve konferansın gündemine sözleşmenin tamamen veya kısmen tadili konusunun konulup konulmaması hususunu inceler.

MADDE 13

- Konferansın, bu Sözleşmeyi tamamen veya kısmen tadil eden yeni bir Sözleşme kabul etmesi halinde ve bu yeni Sözleşme aksini öngörmediği takdirde;
 - a. Tadil edici yeni Sözleşmenin bir üye tarafından onanması durumu, yukarıdaki 9 uncu madde dikkate alınmaksızın ve tadil edici yeni Sözleşme yürürlüğe girmiş olmak kayıt ve şartıyla, bu Sözleşmenin derhal ve kendiliğinden feshini gerektirir.
 - b. Tadil edici yeni Sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren, bu Sözleşme üyelerin onamasına artık açık bulundurulamaz.
- İş bu Sözleşme, Sözleşmeyi onaylayan fakat tadil edici sözleşmeyi onaylamayan üyeler için, mevcut şekil ve kapsamı ile yürürlükte kalacaktır.

MADDE 14

Bu Sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinlerinin her ikisi de eşit derecede geçerlidir.